

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padena dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Boj proti Slovanom na vseh koncih in krajih.

Nedavno smo čitali nekje, da so naši politični nasprotniki v svojem nastopanju proti nam Slovanom nekako podobni na smrt ranjeni zverini, katera v svojih zadnjih trenutkih najhujše besni in popada, potem pa je konec iz njo za vselej. Ako opazujemo stvari na splošno in vidimo pri tem, da je vsako sovražno in zares hudobno početje pred svojim skončkom najbolj sovražno in hudobno, tedaj bi skoro smeli verjeti gorenji primeri. Kajti hudobnejšega in sovražnejšega začetja zares skoro ni najti na vsem svetu in v celi zgodovini človeštva, nego je sedanjí boj naših političnih sovražnikov proti našemu narodnemu obstanku, — proti obstanku vseh Slovanov. Kakor pa nobena nevihta dolgo ne traja, jednako ne more dolgo več trajati sovražni boj naših nasprotnikov proti nam; kajti maščevati se mora njih krivčnost na njih samih. O naših nasprotnikih Nemcih piše neki sloveči angleški narodopisec, da so oni že prekoračili višek svoje moči in slave in da se bližajo svojemu razpadu. Tega da se Nemci dobro zavedajo, kakor se tudi zavedajo dejstva, da Slovani vsestranski napredujejo. Ta zavest pa jih ravno napolnjuje s srdom in zavistjo do Slovanov, nad katerimi potem toliko hujše znašajo svojo krutost. O Romanih, v prvi vrsti o Italijanih pa pripoveduje omenjeni učenjak, da so že zaključili svojo slavno zgodovino ter da se sploh nikdar več dvigniti ne morejo, naj se prizadevajo kolikor hočejo. Isto velja tudi o potomcih azijskega plemena Arpadov, o Madjarih. Vsa ta troja plemena torej, v zavesti, da predstavljajo nasproti Slovanom kot čilemu mladeniču, čegar je bodočnost, bolehnega starca ali preperelo drevo, katero se prej ali slej zruši pred močnim debelom slovanskega velikana, izkazujejo svoj srd proti Slovanom s tem, da jih preganjajo in zatirajo gmotno in narodno, kjer le morejo. Namen pri tem imajo dvojen. Prvič, da bi zatrli Slované kot narod sploh, da bi jim isti ne mogel biti s svojim obstankom na škodo, drugič pa, da bi se potom asimilacije (spojenja) s krepkim slovanskim zarodom, sami bolj utrdili, češ, ako ponemčimo, poitalijančimo in pomadjarimo Slované, nastane iz njih

prenovljen rod, ki bode krepek nositelj naše moči in slave še za nadaljnja stotletja. Slovani nam morajo biti nerazotana, mlada, izpočita zemlja, v katero sejemo seme svoje bolne kulture. Taki so politični smotri naših političnih sovražnikov Nemcev, Madjarov in Italijanov in tem smotrom bodo žrtvovali naš obstanek, ako jim ne preprečimo izvršitve njihovega načrta. V smislu tega izvršujejo tudi vse svoje nasilstvo proti nam, katero je za dnji obupni njihov poskus, še za nekoliko odvrniti katastrofo, katera mora priti čez nje kot izžite narode prej ali slej, po naravnem zakonu.

Kaj družega bi zamoglo pomeniti n. pr. nasilstvo Nemcev proti Poljakom v Poznaju? Ali so ti Poljaki morda kaj zalega storili Prusom? Ne več in ne manj nego stori žalega nedolžno jagnje lačnemu volku, ki hoče biti sit! Isti Nemci, ki povsodi naglašajo narodno enakopravnost, kjer je to dobro za nje, isti Nemci nočejo poznati narodne enakopravnosti nasproti Poljakom v Nemčiji, marveč rabijo uprav srednjeveška mučilna orodja, da prisilijo to slovansko ljudstvo, da se odpove svoji materinščini in se ponemči. Ako pa že menijo Nemci, da smejo postopati tako proti Slovanom podanikom njihove države, kaj pa jih opravičuje potem do skoro jednakega nastopanja na rodni tleh avstrijskih Slovanov, kjer nimajo prav ničesar govoriti?! Zakaj ono znano surovo nastopanje nasproti Slovincem Spodnje Štajerske in Koroške? Kaj pomeni to, da 400.000 spodnještajerskih Slovencev nima niti jedne svoje popolne gimnazije, dočim ima 40.000 spodnještajerskih „Nemcev“ tri, in kako da zastopniki tih stotisoč Slovencev Spodnjega Štajerja ne morejo izvrševati svoje poslaniške dolžnosti v štajerskem deželnem zboru zaradi brutalnosti zborniških Vsenemcev? In kako to, da ti Slovenci često niso varni življenja in svoje časti pred nemškimi prenapetimi ne v javnih lokalih, ne na javni ulici in niti ne v svojem lastnem stanovanju, prav kakor bi živeli doli na Turškem?

Kako pa se dogaja proti Čehom na Češkem in Moravskem, o tem se brani pisati peró. Saj ne mine nobeno leto, da bi se Vsenemci v teh slovanskih de-

želah ne spozabljali na krvavi način proti Čehom in jih ne psovali kakor brezdomovinsko svojat.

V kakem položaju se nahajajo sploh Čehi nasproti Nemcem, to pa najbolj dokazuje politična borba, katera se bije notri v naši poslanski zbornici na Dunaju in katera borba je jedini vzrok, da delo parlamenta ne gre plodonosno izpod rok, kakor bi moralo. Nemci nočejo na noben način popustiti Čehom do njihovih naravnih narodnih pravic in si prizadevajo vse mogoče, da bi zlomili češko vztrajnost v tej borbi. Nemcem gre za to, da podjarmijo Čehé, kateri so jedini obrambeni zid pred navalom Prusov v Avstrijo.

Da so naši Italijani pravi zavezniki Nemcev v boju zoper nas južno avstrijske Slované, o tem ne govorimo več, saj so to ravnokar pokazali s tem, ko so se združili z njimi pri glasovanju zoper celjsko slovensko in hrvaško gimnazijo v Pazinu. Vsa druga nastopanja Italijanov proti nam, od juliških alp pa do kršne Dalmacije govore jednako glasen govor o tem, kaj nameravajo Italijani proti Jugoslovanom.

V kakem razmerju pa stojé ogerski Slovani z oholimi Madjari, o tem bi se moralo pisati dolge, dolge članke. Omenimo na kratko le, da na jugu Ogorske propada cel večtisočeri rod ogerskih Rusinov, in da, ako se tega rodu ne usmili kmalu roka božje pravice, bode kmalu nehal biti kot narod. Kako gre Slovakom pod madjarsko krutovlado, o tem priča govor slovaškega poslanca Veselovskega, ki se je v ogerskem parlamentu te dni bridko pritožil, da mora vsled madjarske krutosti nadarjeni slovaški rod seliti se s svojih rodni tal v svobodno Ameriko, kjer šele prihaja do ugleda, kakoršnega mu ne dopušča na domačih tleh madjarska strahovlada. In da bi to strahovlado posebno dokumentiral, zaklical je Veselovskemu neki Madjar, da hočejo Madjari spremeniti narodnostni zakon, ki dovoljuje tudi Slovaku posluževati se svojih jezikovnih pravic.

Tako smo torej Slovani mučeniki na svojih lastnih tleh in naši mučitelji in rablji so naši politični nasprotniki na vseh koncih in krajih naše širne domovine.

skozi njegove številne predore. Iz Gradca sva dospela s poštnim vlakom v 8 urah na Dunaj. To mesto sva si ogledovala 5 dni, v kolikor je bilo mogoče vsaj večje njegove znamenitosti; kajti dalje po najinem potovalnem programu nisva mogla tam ostati, pa tudi radi velike vročine sva bila vsa utrujena ter na vabilo visokega prijatelja, sva namenila tudi Budapešto obiskati. Zato pa se mi ne dozdeva shodno opisovati najine petdnevne obhode po Dunaju, kajti v vsakem kažipotu so vse iste znamenitosti zaznavane. Razume se pa že namreč samo ob sebi, da sva si najpreje ogledala stolno cerkev sv. Štefana s stolpom, cesarski grad in državne muzeje itd. Ravno tako tudi grad Schönbrunn s znamenitim, pogleda vrednim, ogromnim zverinjakom. Poleg tega naju je zanimal grič Golovec (Kahlenberg 438 m. visok) kamor pelje železnica na zobce med lepimi vinogradi in se dojde na njegov vrhunec iz Nussdorfa v 40 minutah. Tu je iznad Štefanijeve izgledalnice („Stefaniewarte“) krasen razgled čez ves Dunaj in okrog in

Resnica je, ako bi nas ne tolažila zavest, da mora po zakonih narave biti prej ali slej konec teh, 20. veka nevrrednih razmer, morali bi obupati.

Ali v našem žalostnem boju krepi nas zavest, da je en Bog, ki razume tudi slovanski in ki vidi naše gorje.

In ravno dejstvo, da se naši politični nasprotniki boré proti nam z vso krutostjo ob zatonu svoje moči in slave, to nam daje toliko večji pogum, da vztrajamo, dokler pride obračun...

Sami smo krivi.....

V Brdih, 5. feb.

Prehobil sem vso Gorisko, Gorenjsko in Koroško, vendar je ves moj trud bil zaman! Hodil sem od vasi do vasi, od krčme do krčme ter ponujal svojo s krvavimi žulji in velikimi stroški pridelano božjo kaplico. Povsod sem jo ponujal, toda nikdo je ni potreboval, vsi so imeli že dovolj „Vipavca“, „Brica“, „Istrijana“ itd.; jedni bolj „Brica“, drugi bolj „Vipavca“, tretji pa vse skupaj, z eno besedo, cenjeni čitatelj: kakoršnega ti srce poželi vsega dobiš v izobilju! „Želite, prijatelj, Vipavca, Brica, prosim?“ nagovarjati te krčmar, krčmarica. — No, ko vidim, da svojega ne spravim v denar, sedem k mizi, si odžahnem, pa naročim četrtinko Vipavca. Počasi nalijem... pokušim: ej, o pristnem Vipavcu niti sledu! Hudomušno prašam krčmarja: iz katere vasi na Vipavskem da je dobil to — „izvrstno kapljico“. — „Hm, Vipavsko je, Vipavec je“ se krčmar premika v zadregi, v katero ga je spravilo moje tako nedolžno vprašanje, a o kaki vasi ni bilo odgovora. Seveda krčmar ni opustil posebno pohvaliti svojo „vipavsko kapljico“ — „a še boljša pa je briska rebulja!“ se odreže. Iz radovednosti si torej naročim še četrtinko rebule. Nalijem, izpijem, pohvalim in zopet prašam: „Iz katere briske vasi pa je ta izvrstna rebula?“ Ali tudi zdaj ni bilo jasnega odgovora in „rebula“ seveda je bila toliko pristno „briska“, kakor pristen je bil „Vipavec“. Nisem črnogled, a stvar mi je dala misliti. Domov gredé premišljujem o tem in onem. S kupčijo nič, si mislim, denarja potrebujem, kam se obrniti, da uredim svoje opravke?

Za menoj po cesti pridrdra voznik z vozom, na katerem je bilo dvoje vin-

okrog čez Donavo*). Tu mi je stopila pred oči nedelja 12. septembra 1683, ko je junaški poljski kralj Ivan Sobiesky s svojimi navdušenimi vojščaki prišel stiskanemu Dunaju na pomoč. Z navdušenimi klici: „Jezus in Marija!“ so se zagнали raz Golovčevih višav doli na okoli mesta stoječo turško vojsko s toliko silo, da Kara Mustafa, veliki vezir, ni imel niti časa vrediti svoje vojske za bitvo in bil je tako zmešan, da je bil med prvimi, ki so bežali. Prej pa je v svojem srd ukažal 30.000 ujetih kristanov usmrtiti, ko se je krščanska vojska približala. Po kratkem boju je Janez Sobiesky, komur so nemški knezi poverili više poveljništvo, zagnal 3 krat večjo turško vojsko v beg. Zato pa je ukazal sultan Karo Mustafa pozneje s svilenim konopcem zadaviti, kakor je to turški običaj! —

*) Bila sva tudi v tamošnji župni cerkvi, v kateri je kralj Ivan Sobiesky sam stregel patru Martinu Avianu pri sv. maši in bil obhajan. Pis.

(Dalje pride.)

LISTEK.

Potovalne črtice z Ogorskega.

(Spisal M. Mihaeljev. — 1902.)

Z Dunaja v Budapesto.

(23. jul. 1901.)

*Oj radostno potovanje! itd. Nar. pesem.

Kdo bi si kdaj mislil, da bode pisec teh vrstic videl kdaj Magyarország in njegovo stolico Budapešto?! Saj me ni mikala niti njegova razstava v spomin na ustanovo tisočletnice njih države (896—1896) katera se je s tolikim zunanjim sijajem vršila. In vendar nepričakovano mi je to prišlo v poletju 1901, ko sem skozi Ljubljano in Gradec potoval na Dunaj, da si ogledam to stolico (in svetovno mesto) našega cesarstva. Ker nimam pa navade potovali sam, sem si privzel še enega prijatelja seboj, in to iz raznih vzrokov, katere si pa čitatelj „Gorice“ lahko sam misli. Po dvadnevem ogledovanju mesta Gradca, (17. 18. VII.) me je zanimalo poleg drugih znamenitosti lepih cerkv, n. pr. nove cerkve presv.

srcà Jezusovega, — društvo za varstvo ptic. Čudni ti Gradčani in mestni očetje, sem si mislil, ki imajo toliko sicer hvalevredno skrb za ptice, katerim pokladajo zrnje na Gradu in po vseh drevesnih sprehajališčih, a za sodeželane Slovence pa imajo le nemški bič raznarodovanja. Ni dvoma, da so mesto ustanovili Slovenci, saj kaže to že njegovo ime in mnoge trgovinske tvrdke, katerih imena so slovenske korenine. Mesto, ki šteje zdaj 138.000 ljudi, ima sicer lepo lego, in jaz bi se ne bil niti toliko časa tam vstavil, ali moj sopotovalec ima tam premožnega sorodnika, ki naju je z vso slovansko gostoljubnostjo sprejel in gostil, da sva bila povsem zadovoljna in mu zelo hvaležna za to*). Bog mu povrni za to njegovo uslugo! Ker sva se pa namenila dalje si boljše ogledati Dunaj, sva se podala že 19. julija na kolodvor proti cesarskemu mestu čez znameniti Semering in

*) To je namreč: G. Jožef Hmelak, iz Dolenje Branice, ki ima v »Sporgasse« veliko prodajalnico jestvin in zvonaj mesta v »Gestingu« pa veliko lastno gostilno za eleganten svet! Pis.

skih posod. „Aha, si mislim, to bode krčmar, ki gre po vino. Nekaj me je vleklo, da ga ustavim in prosim, naj mi dovoli prisesti. Mož rade volje ustreže moji želji in kmalu sva bila v živahnem razgovoru. Seveda se je govor sukal okolo vinske kupčije, kajti on krčmar in jaz vinogradnik, — se to samo ob sebi razume.

Moje prvo vprašanje je bilo, kam se pelje po vino, v Brda ali v Vipavo? Odgovori mi, da gre samo do Gorice. Pravi, da že več let vozi vino za druge krčmarje, pa da le redkokada ide v Brda ali v Vipavo, ker njegovi krčmarji kupujejo večinoma v Gorici, jedni tukaj, drugi tam, kjer je boljše kup, to se razume, da le pri čifutih in Lahih. Pri teh trgovcih v mestu jemljejo tudi mnogi drugi krčmarji vino za svojo obrt. Pa to še ni vse. Pri teh vinskih veletržcih v Gorici je mnogo vipavskih in brislih posestnikov zadovoljenih.

Ti veletržci delajo tako-le: Oni kupijo koj ob trgatvi vino po jako nizki ceni, ker jim ti tudi dokaj ceneje dajejo, kakor to more storiti vsaki drugi posestnik. To mi je namreč pripovedoval moj voznik, a jaz sem si takoj mislil svojo in mi je bilo vsled tega jasno, zakaj krčmarji navadno ne morejo dati pravega odgovora, ako jih vprašaš, v kateri vasi v Brdih ali v Vipavi so kupili vino.

Po vsem tem postane tudi cenjenemu čitatelju jasno, zakaj za časa trgatve naše obrezane in neobrezane pijavke pokupijo po Brdih in po Vipavi nekoliko vina, navadno tudi mnogo tropin; zakaj v istem času vozijo iz Furlanije dan za dnevom kar cele vrste vozov obloženih z najnižjimi vrstami grozdja. Prav mikavna „razstava“ takih voz je bila preteklo jesen pri Sočinem mostu. Tu so stale kar dan za dnevom kar po cele karavane voz naloženih z na pol zrelo Izabelo (katanjo) in take in slične prikazni. In iz tega grozdja napravljalo se je „najboljšo božjo kapljico“, ki našo domačo ipodrivja, a naša, kar je je prišlo vmes, služi najbrže le za okus, za — „zabelo“. Tu pa bodi omenjeno še posebej, da iz črnega grozdja, posebno iz Izabele, delajo ti veletržci belo vino, iz belih vrst pa črno, kar je sicer lahka reč, katero zna izvršiti vsak spreten kletar. — In kaj sledi iz vsega tega? To, da kranjski, a tudi naši goriški rojaki lahko spoznajo, kje je poštenje in kje prevara.

Zatorej dragi rojaki, ako imate količjak srca in ljubezni do sorojaka, trto-rejca, oskrbujte se z vinom le pri njih in ne nosite dobičkov k našim narodnim nasprotnikom! (Konec prih.)

Dopisi.

Iz županije Sv. Križa. — (K volitvam). Iz vrst naših naprednjakov-nazadnjakov je bila prinesla „Soča“ dopis, v katerem je bilo napadeno sedanje občinsko starešinstvo in ob enem županstvo. V listu dne 16. januarja poziva dopisnik volilce, da naj volé za starešine značajne može, ki bodo kaj veljali, ne kakor doslej, ko je obveljalo le strankarstvo, in take, ki bodo znali gospodariti. Na ta neutemeljen napad, ki spričuje nevednost v občinskih stvareh, smo pozvali v „Gorici“ dopisnika, da naj imenuje neznačajne može sedanjega starešinstva; naj našteje starašine, ki nič ne veljajo; naj navede slučaje, ko je pri starešinstvu le strankarstvo in naj dokaže, da sedanje starešinstvo ni znalo gospodariti.

Kljubu izrecnemu pozivu, da dokler ne pride dopisnik na dan z dokazi svojih trditev, da ga moramo smatrati grdim obrekovalcem, ni dal še odgovora. Torej je res tak! Drugi dopisnik „Gorice“ pa je pojasnil stvarno, zakaj se gre pri sedanjih volitvah v starešinstvo.

Na to pa se je zopet oglašil dopisnik v „Soči“ dne 1. februarja ter mu ni prav, da smo omenjali zaslužnega in veleocenjenega mnogoletnega našega žu-

pana. Če tudi je dopisnik iz vrste naših naprednjakov, ki so nazadnjaki, pozabil, da se je bil zadril v sedanje starešinstvo z obrekovanjem, kat ro smo zgorej navedli, in smo ga pozivljali, naj stvarno govori, vendar tega ni storil. Mesto odgovora, katerega je sam še dolžan, nas pozivlje, da naj navedemo, kaj je starešinstvo storilo dobrega. Smešno!

Kdor je dolžan odgovora, naj ga da, potem mu ne ostanemo dolžni primer-nega pojasnila z dokazi. Torej na dan z dokazi, sicer ostanete grd obrekovalec. Po krčmah brusiti jezik je lahko.

Dopisniku v „Soči“ 1. februarja, ni prav, da je neki podžupan nastavljen proti volji njegovih vaščanov. Vseh? Kaj še! Podžupane ne volé vaščani, ampak starešinstvo. Kdo je kriv, da je bilo izvoljenih iz dotične vasi takih starešinov, ki so zadovoljni s sedanjim podžupanom? Ali ne sami, ker so se cepili pri volitvah ter hoteli zmagati z možmi strankarstva, ne upoštevaje celokupno županijo? Tudi zdaj se vtegne zgoditi kaj enakega. Pri volitvah se ne sme gledati na strasti in osebna sovraštva, ampak voliti može, ki so zmožni in delavni, ne pa take, ki imajo besedo le v krčmah pri polnih kupicah. „Večjih doklad nam ne more naložiti“, trdi dalje dopisnik. In radi doklad naj bi se udeležili volitev volilci iz sosednjih občin. Ta je pa lepa! Doslej je imela davčna občina Sv. Križ najmanjše doklade, ker jih je nalagalo starešinstvo. Davčni občini Dobravlje in Vel. Žablje, kjer gospodarijo tako imenovani „naprednjaki“, sti se odlikovali vedno z večjimi dokladami. Ako so pripomogli k temu tudi volilci iz sosednjih občin, prav jim stoji. Ako niso s tem še zadovoljni in biradi imeli še večjih dokladov vseh treh davčnih občinah, naj le pridejo pomagat na noge novim veščakom v gospodarstvu. Ako bo njim prav, bo moralo biti tudi nam. Iz tega se vidi, da dopisniku „Soča“ ni znano gospodarstvo naših občin, ampak da govori kakor slepec o barvah.

Ko že govorimo o dokladah, naj omenimo nekoliko več o stanju vseh treh občin. Davčna občina Sv. Križa je imela tudi precej visokih doklad iz sledečih vzrokov:

1. Starešinstvo je bilo mnenja, da bi se skupna občina rešila velikih bremen bolniškega dolga. Da bi se ga rešila ter ne plačevala obresti od njega, založila je v proračunu ves bolniški dolg. Da ga ni splačala, kriv je deželni odbor, ki je vzel premalo od doklad. To pa je storil gotovo iz vzroka, ker imajo Dobravlje in V. Žablje družega dolga pri „Mont-u“, a ga ne morejo plačati, ako se doklade porabijo v največji meri za boln. dolg.

2. Starešinstvo je bilo sprejelo v proračun precejšen znesek za popravilo zvonika župne cerkve v Sv. Križu.

Ker pa še ni dognana konkurenčna razprava, ni se izplačal dotični znesek. Zato pa je v blagajnici koncem leta 1901. toliko tisočakov gotovine, da zamore davčna občina Sv. Križa plačati v gotovini svoj delež bolniškega dolga in znesek za popravilo zvonika brez novih doklad. Na tak način se bode rešila občina izvenrednih stroškov ter se bodo doklade za l. 1903 še bolj znižale kakor so se za l. 1902.

Ko bodeti tudi davčna občina Dobravlje in Velike Žablje poravnali svoj dolg pri „Montu“ za nove zvonove in župnišče in ako boste isti občini varčnejše gospodarili nego doslej, znižajo se doklade tudi za te. Sicer pa je izplačala skupna županija poleg večine bolniškega dolga tudi več obrokov za železniško posojilo. Ko bode tudi to izplačano, znižale se bodo doklade na sploh.

Radi bi poznali take veščake v občini, ki bi znali plačevati tako velike svote brez visokih doklad!

Napredna stranka je že po krčmah razbohnala kandidate za novo starašins-

stvo. Poznamo pa jih, večino, za vse kaj drugega nego za dobre gospodarje in veščake v gospodarstvu. Če gospodarijo sebi slabo, kako bodo gospodarili šele občini. Uboga občinska uprava, ako pride njim v pest! Res, da so se pustili vjeti tudi nekoji dobri gospodarji, a kaj jim bode pomagalo, ko bodo morali trobiti v rog raznih ničel v gospodarstvu. Zaradi dobre stvari, v blagor cele županije jim svetujemo, da naj se ne pustijo voditi od strankarjev, ampak naj se združijo z razumnimi in treznimi občanarji, da zmagajo pri volitvah koristi cele občine, a ne strast in nevednost.

Nikdo ne more ugovarjati, da naj pride v novo starešinstvo nekaj novih moči, ki bodo delovale v blagor občine. Nevednežev in zdražbarjev iz krčem pa nas Bog varuj.

Iz Dobravelj. — (Občinske volitve). Naša davčna občina ima svoj gospodarski svet, ki je v rokah samih naprednjakov. V kakšnih, nočem danes govoriti. Volitve v gospodarski svet so se vršile koncem leta 1901, če tudi je bila doba že davno prej minila. Zanimanje za iste volitve je bilo zelo majhno. Prišlo je bilo komaj toliko volilcev, da se je zamogla vršiti volitev. Pred leti pa je bilo privrelo vse tudi iz drugih občin. Lani pa so ostali doma, ker so vedeli, da so si sami bili pomogli k nenavadno visokim dokladam zaradi novih zvonov, ki pa so pod vso kritiko.

Bolj kakor volitve v gospodarski svet brigajo nekatere naših naprednjakov — pečenih izza zadnjih deželnih volitev — volitve v starešinstvo županije Sv. Križa, ki bodo v kratkem času.

Glavno besedo hoče imeti neki Vrčon, ki je bil poprej Dobravec, a je zdaj Skriljan ob državni cesti. Ni zadosti, da je zvalil marsikoga v posojilnico, ki je v njegovi hiši. Denar je posodila „klerikalna“ „Gospodarska Zveza“ v Ljubljani! Ta možicelj se štuli za velikega „naprednjaka“ in ve, da mu omenjeni kapital ne škoduje; a poleg tega je še zastopnik „Vzajemne zavarovalnice“ v Ljubljani, katero so ustanovili kranjski „katoliško-narodni“ može, na čelu jim knezoškof. V kakšne roke je prišel ta zastop! To je škandal! Možicelj je prefrigan, da bolj biti ne more. Vse niti bi rad držal v svojo krčmo in štacuno. — Zdaj se posebno peha za obč. volitve. Morda bi hotel, da bi tudi županija se zatekla v njegovo posojilnico, kakor se je naš gospodarski svet? Vrčon se razume na vse, kar kaj nese. Če je med naprednjaki, se jim štuli za moža, ki je najbolj naprednega mišljenja in se rad baha s tem. Če pa pride v družbo naše stranke, vleče pa s katoliško-narodnimi. Ako pa je družba mešana n. pr. pri obč. zbora „Posojilnice“, pa hoče biti nad strankami. Vprašanje pa je, koliko časa se bodo pustili ljudje voditi za nos od takega človeka.

Iz Kobarida. — Ker me „Soča“ št. 11. zarad oznanila v cerkvi dne 19. januarja napada, tako dam sledeče pojasnilo. Oznanil sem: C. kr. okrajno glavarstvo je sv. misijon v Kobaridu zaradi tifusa na Iderskem prepovedalo; ono je delalo po postavi, ter je hotelo s prepovedjo nevarnost razširjenja boleznih zaprečiti. Dam Vam pa o tej priložnosti sledeči nauk: Več reči — napak — imamo, katere so slabši kakor tifus na Iderskem, katere ne škodujejo le telesu ampak tudi duši, za katere napake se pa nobeden ne zmeni in ako vprašamo zakaj, dobimo za odgovor: ker ni postave zoper to! Dobre postave so nam torej potrebne, postave delajo pa poslanci, volite torej dobre poslance.

Zaradi tega oznanila nemam možgan! — Po takem tudi avstrijski škofje nemajo možgan, kateri v svojem pastirskem listu, katerega bomo v nedeljo brali, sledeče besede izjavijo: „Za to opominjamo vse, ki imajo volilno pravico, da so strogo in v vesti dolžni v poedine zastope vo-

liti može, ki so voljni v krščanskem zmislu vplivati na postavodajstvo in na socialno življenje“.

Jaz sem neumen; pisatelj „Soča“ ima pa vso modrost, kateri se predrzne v ravno istem dopisu celo misijonarje blati, kateri vse svoje življenje za blagor ljudstva žrtvujejo. Bog nas varuj take modrosti!

Jurij Peter nel, dekan.

Iz Grahovega. — Volitve se blizajo! Treba je agitirati: obljubljam, pregovarjati, obrekovati nasprotnike, pisati pisma, z eno besedo, zopet je čez glavo dela.

Naš g. župan pa je z delom itak preobložen. Le pomislite! Biti ob enem župan, krčmar, cestni odbornik, poštar, agitator — to ni mala reč, to zahteva truda in skrbij. Kaj čuda, da mora delati pozno v noč! Pri tem pa seveda trpijo njegove oči.

K sreči so spoznali gospodje doli v Trstu, da je g. župan na Grahovem z delom preobložen. In ker so usmiljenega srca, poslali so mu v pomoč gospico poštno upraviteljico, da ga nekoliko vsaj razbremenijo. Mi smo jim, z ozirom na rahlo zdravje našega g. župana, za njihovo prijaznost prav hvaležni!

Politični pregled.

Državni zbor.

V sredo se je torej, kakor smo zadnjč poročali, zopet sešel državni zbor ter pretrgal sedem tednov trajajoče počitnice. Prva točka, ki je bila na dnevnem redu, namreč zakonski načrt zaradi novincev, ni prišla do razprave, ker je zbornica morala razpravljati o treh nujnih predlogih, med katerimi se je nahajal oni zadevajoč grozno nesrečo, ki se je pripetila v premogokopu v Mostu na Češkem. Ta nujni predlog se je tudi sprejel, druga dva pa sta se odklonila. Danes pa se poslanska zbornica zopet snide in pride na razpravo zakonski načrt glede novincev, ako se ne dogodi kaj izvanrednega zaradi sprejetja predloga, katerega je stavil grof Stürgh v proračunskem odseku o zadevi premeščenja slovenskih paralelek nižje gimnazije iz Celja v Maribor.

Srednje šole v državnoborskem proračunskem odseku.

V četrtek je proračunski odsek dokončal razpravo o srednješolstvu. Ker hočemo v prihodnji številki svojega lista o tej zadevi obširneje poročati, naj povemo danes le toliko, da je bil predlog grofa Stürgha, naj se odpravijo slovenske paralele na nižji gimnaziji v Celju ter osnuje v Mariboru neodvisna slovenska nižja gimnazija, vsprejet s 25 proti 22 glasovom. Torej so za ta predlog glasovale vse nemške stranke z Italijani vred. Predlog dr. Rizzi-ja pa, naj se preloži hrvatska gimnazija iz Pazina v kako drugo mesto v Istri, padel je; glasovalo je proti njemu 26 odsekovih članov, zanj pa 18. Da bode glasovanje za celjsko nižjo gimnazijo izpadlo tako, vedeli smo že v sredo, sodeč po izjavi naučnega ministra Hartla, ki je označil Stürghov predlog kakor dobrohotnost Nemcev nasproti Slovincem. Ako bi ne bila vlada v tej zadevi sporazumljena z Nemci in ne bi bil grof Stürgh stavil svojega predloga najbrže v sporazumljenju z naučno upravo, moral bi naučni minister v svoji izjavi odločno priporočati vsprejem postavke za celjske slovenske paralele, ter ob enem izjaviti, da odklanja vlada Stürghov predlog. Tega mnenja so vsi oni, ki vidijo v vsprejetju Stürghovega predloga največjo krivico, ki se je mogla zadati Slovincem. Tega mnenja so posebno razni češki listi. O posledicah, ki jih bode imelo to glasovanje za nadaljnje parlamentarno delovanje in celo za usodo parlamenta samega, ako ne zavzame vlada nasproti temu drugega stališča, se danes še ne more govoriti; gotovo je pa, da so se Čehi in Poljaki, posebno pa prvi najjasnejše izrekli, da hočejo v tem pogledu Slovence najodločnejše podpirati in če ne drugače, pri obstrukciji, ako bi jo Slovenci začeli.

V četrtek je stavil v tem odseku posl. P o v še resolucijo glede ustanovitve slovenskih paralelek na goriški gimnaziji, ki je bila sprejeta.

Slovaki na Ogerskem.

V ogerski poslanski zbornici je o priliki proračunske razprave prišlo mej zastopnikom Slovakov Veselovskim in Madjari do živahnega prerekanja o narodnih pravicah nemadjarskih narodov

živečih na Ogorskem. Veselovsky je dejal, da pripozna sicer prvenstvo madjarskemu jeziku na Ogorskem, a po narodnostnem zakonu je zagotovljena raba materinščine v šoli in uradu tudi Slovkom, na kar je neki Mažaron zaklical: „Tanarodnostni zakon bomo spremenili!“ Veselovsky je rekel, da bo s pristaši glasoval proti proračunu, ker se v istem ni oziralo na kulturne potrebe Slovakov.

Novo slovaško slovstveno podjetje.

Ni dvomiti, da bi bili Slovaki slobodni, in v gmotnem oziru bi se jim tudi boljše godilo, ako bi imeli politično in strokovno omikano ljudstvo. Zakaj samo omikano ljudstvo more doseči politične svobode in gmotnega blagostanja. Nov korak k omikanju slovaškega ljudstva je novo podjetje slovaške mladine, ki je začela izdajati „Zabavne a poučne kniezky“. Naročniki dobivajo za 1 krono 4 knjige s podobami. Vsebinska knjig je zabavna in poučna. Slovaška mladina hoče s tem podjetjem napraviti poskušnjo ali bi se ne dalo tudi na Slovaškem ustanoviti enako društvo, kakor je naša družba sv. Mohorja in hrvatsko društvo sv. Jeronima. Bog daj srečo!

Ponemčevanje Bukovine.

Tudi Bukovina se je začela v zadnjem času marljivo ponemčevati, četudi pred cesarjem Jožefom II ni bilo v ti deželici niti enega Nemca! Kakor piše „Przedswit“, smatra novi geometer v Černovicah Eicheneck poljski odgovor za uradno razžalitev; ni treba opomniti, da je Eicheneck Nemec, ki ne zna niti rusinski niti poljski. V Storočincu uraduje kot župan neki Rietschl, ki zna samo nemški, in zato ga rusinsko ljudstvo imenuje „nemi župan“. Bilo bi to smešno, ako bi ne bilo tako žalostno; žalostno zbog tega, da je v avstrijski državi kaj takega možno. Vlada pošilja v Bukovino Nemce iz Češkega, Tirolskega, Štajerskega itd. in s tem podpira v tej itak že raznojezični deželici nemški življ, ki je bil tam dozdej, ako odračunimo Žide, v veliki manjšini.

Prihod Nj. ces. Vis. prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda v Petrograd.

Včeraj popoldne ob 3. uri je dospel naš prestolonaslednik v Petrograd, kjer je bil od carja in drugih članov carske rodbine najsrčnejše sprejet. Ruski listi pripisujejo temu obisku važen političen pomen.

Nemčija, Avstrija in Rusija.

Prusi so res smešni ljudje! Kaj je tega, ko je nemški kancelar Bülow javno izrekel, da trozveza za Nemčijo ni neobhodno potrebna, — zdaj pa so Prusi izven sebe zbog tega, ker potuje naš prestolonaslednik v Petrograd in ko nekako slutijo, da tudi za nas ni trozveza neobhodno potrebna. Po svojih listih pisarijo, da Avstriji ni potreba nikake zveze z Rusijo, ker da se nikjer ne more počutiti bolje nego v zvezi z Nemčijo. Z Rusijo da je lahko Avstrija v prijateljskih odnosajih, a pravo njen zaveznitvo je možno le na strani Nemčije. Kako so modri ti Prusi! V svoji „skrb“ za Avstrijo so podobni onemu varuhu, ki ni hotel, da si njegova bogata pastorka poišče kak drug hram. Ali varuhi v Berlinu se bodo počasi že sprijaznili z dejstvom, da si pastorka Avstrija ne bode dala več rezati kruha v Berlinu.

Razmere v Bolgariji.

Poročali smo že o veliki tatvini na kolekih, ki se je glasom časnikarskih poročil zgodila v Bolgariji. To vest nam je polpolniti v toliko, da se tatvina ni izvršila direktno na državnem premoženju, ampak po slepariji na sledeči način: Iz državne tiskarne so bili ukradeni modeli za tiskanje kolekov. Tiskanje se je vršilo na ročni tiskalnici v nekem privatnem poslopu, papir za izdelovanje teh kolekov je prišel iz — Nemčije. V to zadevo je zapletenih mnogo oseb. Neki advokat dr. Diko Jovev se je v zaporu zastrupil. Zapri so nekega agenta Kapanova, jednega graverja državne tiskarne, jednega stotnika iz arzenala in jednega inženerja. V Filipoplu pa so zapri nekega trafikanta Gartijsa, prodajalca kolekov in znamk, ki je manipuliral na ta način, da je zamenjaval ponarejene koleke za prave. Preiskovanja in aretovanja se vrše. Škoda je ogromna.

Stroški južno-afriške vojne.

Povodom razprave o vladni predlogi, s katero zahteva londonski kabinet 5 milijonov funtov naknadnega kredita za vojne namene, je podal vojni minister Brodrick nekako sliko o dosedanjih žrtvah Anglije. Povedal je, da znašajo vojni stroški v računskem letu 1900/01 skupno 63 mil. funtov sterlingov, to je 600 milijonov goldinarjev našega denarja; v letu 1901/02 bodo baje znesli 61 milijonov funtov. V minulem letu je štela angleška armada povprečno 250.000

mož, v januariju letos 237.000. Vsaki mesec so nakupili Angleži povprečno 24.000 konj. Vzdrževati je bilo treba 208.000 konj in mul, 30.000 volov, dalje 27.000 ujetih Burov in okrog 150.000 burskih žena in otrok. Značilno je, da našteva vojni minister Bure za konji, voli in mulami. To je pač dokaz, da so boljše skrbeli za živino, kakor za ljudi. Mesečni stroški so se sedaj znižali od 5¹/₂ na 4¹/₂ milijona. — To so stroški, ki jih priznava vlada. Koliko je pa še drugih prikritih izdatkov, katere vlada previdno zamolči. In v tem niso vsote človeške žrtve, desetstisoči ubitih vojakov!

Domače in razne novice.

Poziv dr. Tumi! — Slovesno in odločno pozivljemo deželnega poslanca dr. Tumo, naj trditev, da je „duhovščina Tolminskega okraja ljudem grozila z večnim pogubljenjem, — ako ne volijo g. Klavžarja“, ali dokaže ali pa javno prekliče. V slučaju, da tega ne stori, imeli ga bomo za nesramnega lažnika in podlega obrekovalca, ki ni vreden naslova: „deželni poslanec“.

Več duhovnikov Tolminskega okraja.

Osebnostna vest. — Svojim zastopnikom v deželnem šolskem svetu je imenoval deželni odbor goriški mesto bivšega deželnega odbornika dr. Tume, prof. Berbuča.

Za „Šolski Dom“ prejelo upravnitvo „Gorice“: Gg. Saunig in Dekleva, trgovca 5 K; č. g. Štrancar J., kurat v Štanjelu, drugi obrok v ustanovnine 40 K; na dan svatbe Olge Pirjevec z Jožefom Peganom nabrali svatje 1260 K; o priiliki poroke Karola in Katarine Kovačič dne 5. februarja v Avčah je nabral č. g. Ivan Kovačič, vikar iz Stržišča 12 K (ravno toliko za „Alojzijevešče“).

Denarničarju došlo: Ant. Bratina, vikar v Doberdolu 10 K.

Srčna hvala!

Deželnozborske volitve za izpraznjena dva mandata v sezanskem in v tolminskem političnem okraju se bodo vršile, kakor poročajo listi, prav v kratkem času.

Konec prvega šolskega polletja. — Danes so završile tukajšnje šole svoje prvo šolsko polletje.

Za rokavice — kij. — „Soča“, ki v jednomer očita surovost in neotesanost drugim, se sama najhuje zagreša ž njima in to na tak način, da gledajo nanjo že vsi olikani Slovenci kot na pijano baburo ali surovega pretepača in se jej — odmikajo. Evo nov dokaz o „Sočini“ olik, oziroma o olikih njenih sotrudnikov! V predzadnji števil. našega lista smo omenili nekega vabila na „Veliki ples“ naprednjakov pri Dreherju, na katero vabilo je zapisala gospa Mici Treo „pristavek“, da bo na tem plesu „en milijon punc“ ter da naj „fantje le kar pridejo“.

Naš namen z omenjeno notico, ako ga je hotela razumeti gospa Treo, soproga odvetnika in zajedno tudi mati, je bil gotovo plemenit. Nismo pa v svoji notici rabili niti jednega robatega in razžaljivega izraza. In kak odgovor je sledil tej naši notici? Čudimo se, da take surovosti priobči jeden slovenski list! V tem odgovoru neki — ako se ne motimo, splošno priznani — surovež kar meče okrog sebe s predrznimi neolikanimi izrazi. Pri tem napada našo „Čitalnico“, ki mu gotovo ni nič žalega storila in sega s svojimi dolgimi rokami na levo in desno. Kar pa je najboljše koncem te umazarije, je še skoro ravno tako dolg „dostavek uredništva“, v katerem je čitati, kako daleč smo že prišli „v ostudnem boju“ in pa da „vsako surovost zavračajo z vso odločnostjo ali pa s švigajočim sarkazmom“ itd. Tako zdaj naše ljudstvo vidi — kake gore list je postala „Soča“ in kaka obeta še postati.

Na popolnoma nedolžno dobrohotno notičico v našem listu tako preklinjajoče hruljenje!

„Soča“ pravi, da se pri naprednjaških veseljah zabava mnogo „lepih srčkanih „punčk“. Po vsebini tega njegovega odgovora pa moramo vse tiste „punčke“ srčno pomilovati, kajti ako se „zabavajo“ v krogu takih surovežev, jim ni častitati za njihovo bodočnost.

Ni-li na glavo padel komenski nadučitelj g. Anton Leban?! — V neki izjavi, katero nam je poslal, da bi naj priobčili v „Gorici“, je g. Anton Leban dolžil v Franceta Jazbeca iz Sveban nekega nečastnega dejanja, ne da bi bil za to navedel dokazov. Odgovorili smo v listnici, da ne moremo njegove

izjave priobčiti, ker nedostaja v tej izjavi dokazov za njegovo trditev. Pa glejte, kaj je storil na to naš gospod Toni! Pisal nam je dopisnico, na kateri se je oblastno zadril v nas — češ, kaj brigajo uredništvo dokazi! Mi verjamemo, da gospod Toni marsikaj ve in zna, mogoče celo več nego hruške peči, ali vsega ta gospod vendar ne vé. Mej drugim ne vé g. Toni tudi tega, da je uredništvo soodgovorno za izjave privatnikov v listu in da bi v slučaju tožbe in obsodbe bilo obsojeno kazenskim potom tudi uredništvo poleg onega, ki je izjavo poslal in podpisal. Ste-li torej na glavo padel, g. Toni, ko nam pravite, kaj da nas brigajo dokazi za trditev v Vaši izjavi? — Gospod Toni pravi nadalje: jako ljubeznjivo, da podpiramo lumparijo, ker nismo hoteli in mogli objaviti njegove izjave, v kateri se nahajajo žaljiva očitanja brez dokazov. Ni-li to kunštvo? Mar ne bi mi šele takrat podpirali lumparije, ko bi dajali mesta v svojem listu izjavam, žalečim osebe, za katere nam pošiljatelj istih ne more donesti dokazov? Torej šlor Toni: si tacuisses... pa brez zamere!

Ogenj. — V torek zvečer ob pol 9. uri so zapazili ogenj v poslopju, v katerem se nahaja znana Rajhova gostilna na Kornu. Goreti je začelo v drugem nadstropju v spalnici za dekle. K sreči je bilo takrat v gostilni več vojakov 47. pešpolka, ki so se koj lotili gašenja. Ko so prihiteli kmalu na to ognjegasci, bilo je z ognjem koj pri kraju. Sicer bi pa bil ta ogenj, ako bi ne bilo hitre pomoči, prav lahko osodepoln, kajti prav blizu tam, kjer je gorelo, se nahajajo prostorni hlevi in je na seniku mnogo sena. Poleg tega pa se nahaja v bližini tudi Brasovo skladišče za špirit.

Čegava je zapestnica? — V četrtek jutraj prišel je neki redar v prodajalnico nekega tukajšnjega zlatarja, da mu izroči neko okrožnico. Tu zagleda kmeta, ki ponuja zlatarju še precej debelo zlato zapestnico z verižico. Redar praša kmeta, kje da je dobil to zapestnico? Kmet mu odgovori, da jo je poddeval po svoji teti. S tem odgovorom pa redar ni bil zadovoljen, marveč povabil je kmeta, naj gre ž njim na policijo; tu je izpovedal, da se zove Jože Moravec. Na vprašanje, kje da je dobil zapestnico, odgovori Moravec, da mu jo je dal njegov sin, ta pa da jo je dobil zopet od nekega družega fanta, kateri da je kupil zapestnico za 20 novcev.

Na policiji pa tudi teti izpovedi niso verjeli, zato je policija zapestnico sekvestrirala.

Aretirana zaradi tatvine in požiga. — Marija Faletič služkinja v gostilni pri Rajhu na Kornu, je naznanila policiji, da jej je bilo v torek zvečer vkradenih 34 kron in sicer iz kovčeka, ki se je nahajal v isti sobi, kjer je nastal isti večer ogenj.

Policija je začela takoj to reč zasledovati in je konečno aretirala Frančiško Kl...c iz Vipolž, služkinjo, ki je nastopila prejšnjo soboto službo pri Rajhu, a je bila v nedeljo izpuščena iz službe. V začetku je Kl...c trdila, da je nedolžna, kasneje pa je priznala, da je vzela samo nekaj kron. Nazadnje pa, ko se je pri njej našel bankovec za 20 K, priznala je vse. Izpovedala je namreč, da se je v torek zvečer vtihotapila v spalnico Marije Faletič, da je prižgala dve žveplenki, vzela denar, potem pa vrgla žveplenki na tla in zbežala. Zaradi tega in pa tudi iz drugih okoliščin se sklepa, da je Kl...c provzročila, četudi nehoté, požar pri Rajhu, ki je napravil škode okoli 600 K.

Samomor. — Vojak France Weber, Goričan, prerazal si je vrat in je vsled tega potem kmalu umrl. — Našli so ga namreč spečega na straži in ker se je bal vsled tega kazni, vzel si je življenje.

Najdene reči. — Našli so denarnico z denarjem ter jo izročili pisarnici stolne cerkve. Tam se nahajajo tudi zlati uhani, katere je neka oseba nedavno našla.

Žrtve zime. — Tihotapec Ivan Kersnik Chinese iz Osijaka v Reziji v Italiji, nakupil je raznega blaga na Žagi pri Srpenci in ga hotel vtihotapiti čez mejo. Med potoma pa ga je zalotil hud mrz in našli so ga zmrznenega.

Zmrznenega so našli tudi 69-letnega zidarja Bernardisa pri sv. Ivanu blizu Manzana na polju.

Poštna vožnja med Razdrtim, Poštojno, Senožeci in Vipavo je bila te dni radi visokega snega ustavljena.

„Hranilnica in posojilnica“ v Cerknem je imela prometa v mesecu januarju t. l. kron 108.054-62, in sicer prejemkov kron 61.267-69, izdat-

kov pa kron 46.786-93. Prejela je hranilnih vlog kron 34.542-42, izplačala je hranilnih vlog kron 26.137-96. Dala je posojil kron 8.699—, vrnila je posojil kron 4.216-02.

Pevsko in bralno društvo „Škrjanček“ v Pliskovici vabi k predpustnej veselici, katero priredi v nedeljo 9. februarja t. l. v prostoru gosp. Alojzija Širca h. št. 47. z raznovrstnim vsporedom: 1. Nagovor, 2. P. H. Sattner: Pogled v nedolžno oko (Čveterospev), 3. I. Sodnjijski prizor, 4. P. H. Sattner: Na plnine! (Moški zbor), 5. II. Sodnjijski prizor, 6. H. Vogrič: Le plakaj! (Čveterospev), 7. X. J. Vinska modrost (Prizor), 8. Kamilo Mašek: Pri zibeli. (Moški zbor), 9. Hostnik: Eno uro doktor (Burka v enem dejanju), 10. Srečkanje na tri dobitke gospodinske važnosti. Med posameznimi točkami svira godba na lok s spremljevanjem klavirja. Začetek točno ob 3 uri pop. Vstopnina 40 h. Otroci plačajo polovico. Sedeži in srečke po 20 h. Polovica čistega prispevka pripade revnej šolski mladini. — K obilni vdeležbi vabi uljudno Odbor.

Kanalsko sadjarsko in vinarsko društvo odda letos sledeče kolči ameriškanskih trt:

Riparija portalis	29.000
Rupestris monticola	8.000
Solonis	3.000
Skupaj	40.000

Udje vdobe poljudno množino kolči po 20 v. 100, neudje plačajo za 100 kolči 40 v.

Cepljenih dreves odda društvo:

Rudeči stotiner, jabolko	200
Rumeni bellefleur, jabolko	450
Zlata parmena, jabolko	300
Zimska dekanka, hruška	150
Triumph de Vienne, hruška	100
Skupaj	1.200

Oddaja in razprodaja dreves in kolči vršila se bode 24, 25, 26 in 27. t. m. v društveni drevesnici od 8—12 ure predp. in od 1—4 ure pop.

O p o m n j a. Riparia portalis dobro vspeva v nepreilovnosti zemlji, v suhi in apneni zemlji ne. Solonis enako, zraven pa tudi v ilovni in bolj apneni zemlji. Rupestris monticola dobro rase v rahli, apneni zemlji.

Pogozdovanje Krasa. — V letu 1901 se je pogozdilo 173 hektarov z 1.544.000 drevesc. Nadomestilo se je na krajih, kjer se niso drevesca prijala, 1.676.000 novih drevesc. Odkar obstoji komisija za pogozdovanje Krasa, pogozdili so že 3008 hekt. neobdelanega sveta; nasadili so 45.500.000 drevesc, največ borov ter potrošili v ta namen 20.300 K. Za obzidanje nasadov, za napravo drevesnic in za nadzorovanje potrosili so 11.600 K, vsega potroška je bilo torej 31.900 K.

Država je dala v ta namen 24.000 K, dežela pa 6.000 K.

Od leta 1884 do danes se je potrošilo za pogozdovanje Krasa 419.200 K, država je dala 346.500 K, dežela pa 58.700 K.

Dvojezični napisi na železnici Trst-Poreč. — O znani resoluciji tržaškega mestnega zastopa proti slovenskim napisom na postajah te železnice piše „Information“ to-le: „V Trstu so že zopet razkrili jedno „razžaljenje“ italijanskega ljudstva v tem, da so se na postajah neke postranske železnice napravili dvojezični napisi. Mestni svet te „città fedelissima“ (namreč Trsta) je sklenil primerno resolucijo polno ogorčenja, katera pa se glasi ravno tako, kakor bi bila sklenjena kje v kakem nemško-českem gnezdu. Smemo pač pričakovati, da vrže ministerstvo to resolucijo z vsem spoštovanjem — v koš.“

Nove pisemske znamke po 35 vinarjev. — S 15. t. m. izidejo nove pisemske znamke po 35 v.

Potrjena zakona. — Cesar je potrdil zakon o uravnavi plač kato-tiških in grško-katoliških bogoslovnih profesorjev, ki je stopil v veljavo dne 1. februarja; dalje zakon o prometu s surovim maslom, sirom, mastjo in dr. (takozvani zakon o margarinu). Ta zakon stopi v veljavo tri mesece po objavi. V drž. zakoniku sta bila objavljena oba zakona.

Organistom na znanje. — Naznanjam, da pesmarice Cecilije, vpravljene za moške glasove za sedaj še ne morem izdati, ker imam še premalo naročnikov. V kratkem pa izide pri Blazniku v Ljubljani 11 „Tantum ergo“ za moške zборе. Skladbe so lahke in melodiozne in gotovo bodo ugajale moškim zborom. One preč. gospode, ki so se naročili na Cecilijo, vljudno prosim, da blagovoljno podpirajo to izdajo, da se tiskovni stroški kolikor toliko poravnajo in ne bo občutljive izgube. **Fajgelj.**

Katere ameriške trte naj sadimo v sovdanasto in katere v ilovito zemljo? — V apneni in lapornati ali sovdanasti ter peščeni zemlji in suhi legi vspéva dobro rupestris montikola ali „brezovka“ kakor se ji splošno pravi: v ilovni malo apneni ali pa rudeči zemlji, vspeva dobro riparija portalis (riparija velikolistna).

O montikoli pa je omeniti, da je glede zoritve poznejša od riparije portalis. Če je torej vinograd v bolj mrzlem kraju in z nepopolnoma južno lego, je bolje, če se poslužimo riparije velikoliste, ako le kakovost zemlje to dopušča, ker na poslednjo cepljene žlahtne trte gotovjeje rodijo in tudi popred dozoriyo. — Večkrat se pripeti, da riparija ne blei in da prav bujno raste, četudi je zemlja jako sovdanasta in bela. To se pa dogaja le v takih zemljah, ki se z apnom naravnost ne spajajo, marveč pustijo isto skozi se.

Grozna nesreča. — Dne 2. t. m. se je na postaji Deutsch-Landsberg pri Gradcu razletel lo'el locomotive tovrnega vlaka. Strojvodja Wiede, sprevodnika Benasin in Schneider in en kurjač so mrtvi. Kotel je vrglo 300 metrov daleč. Padel je na vrt tovarne za žveplenke Bojazzi, kjer se je zaril v tla, zopet ven skočil ter se drugič zaril globoko v tla, kjer pa je obtičal.

Važen kongres Nemcev. — Na Dunaju se bo vršil 25. marca t. l. kongres nemških obrambenih društev iz Avstrije in Nemčije (1). Določilo se bode skupno postopanje in razgovarjalo tudi o bojkotu. Avstrijska vlada bode ta kongres baje dovolila. V tem slučaju priporočajo „Narodni Listy“, naj bi se vršil tudi kongres vseh obrambenih slovanskih društev iz Avstrije in drugih držav. Kar je Nemcem dovoljeno, mora biti dovoljeno tudi Slovanom.

Lvov obstražen. — Vsled ponavljajočih se demonstracij od strani poljskega prebivalstva je v mestu Lvovu v Galiciji vojaštvo stalno na nogah. Nemško in rusko poslatništvo straži vsak večer več vojakov. Na policijskem ravnateljstvu pa stoji stalno oddelek konjenikov.

Zemljopis Hrvatske. — Izšel je 8. zvezek tega znamenitega rodoljubnega dela, katero izdajata dr. Hranilović in D. Hirc in ki se tiska v tiskarni Antona Scholza v Zagrebu. Ta zvezek obsega sledeče kraje v slikah in popisih: Gornje Oroslavje, Belec, Zlatof, Stubički Grad, Dolnje Oroslavje, Križevci, Kalnička gora, Veliki Kalnik, Macelska gora. — Vsak mesec izideta dva zvezka. Naročnina za celo delo obsegajoče 60 tiskanih pol v 30 zvezkih za naročnike izven Zagreba 20 K, pozneje bo stalo celo delo 27 K.

Srbski dobrotniki. — Draginja, vdova po Stanojlu Petroviću, katera je pred nedavnim umrla, — zapustila je 200.000 dinarjev za vzdrževanje revnih srbskih bogoslovcev. Kakor se zdaj iz Beograda poroča, je nedavno umrl Nikola Radajković, prejšnji begradski trgovec, in volil v oporoki 700.000 dinarjev v podporo revnim srbskim trgovcem.

Umetni dež na Japonskem. — Na Japonskem so pričeli „delati“ umetni dež. Izpustili so močan električni tok proti jasnemu nebesu ob 11. uri zvečer. Po 9. uri drugo jutro so se pričeli delati oblaki in v 24 urah so imeli dež. V koliko se bode tak „umetni dež“ obnesel in če bo tako umetno delo imelo vedno vspeh, se natančno še ne ve.

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos	K 190—	do 210—
„ Sandomingo	„ 270—	„ 290—
„ Java	„ 260—	„ 280—
„ Portorico	„ 270—	„ 290—
„ Ceylon	„ 360—	„ 380—
Slakdor	„ 86:50	„ 90—
Špeh	„ 120—	„ 150—
Petrolj v sodu	„ 34—	„ —
„ zaboju	„ 11:60	„ 12—
Maslo surovo	„ 150—	„ 160—
„ kuhano	„ 200—	„ 220—
Otrobi debele	„ 10:60	„ 12:20
„ drobne	„ 10—	„ 11:20
Turšica nova	„ 12:80	„ 14:40
„ za hrano	„ 12:40	„ 13—
Oves	„ 17—	„ 18—

Moka ogerska:

št. 0 K 34—, št. 1 K 33:20, št. 2 K 32:40,
„ 3 „ 31:60, „ 4 „ 31:20, „ 5 „ 30:40,
„ 6 K 29:40.

Franc Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67, prevzema vsa zidarska dela po najnižji ceni. — Naročena dela se lično izvršujejo.

Šimenc Fric

krčmar

v Gosposki ulici hiš. šte. 19,
„Alla città di Gorizia“

toči raznovrstna bela in črna vina ter postreže z vsakovrstnimi okusnimi jedili.

Priporoča se toplo svojim rojakom v mestu in na deželi.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo
v Gorici,

Gosposka ulica hiš. šte. 7.
VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izberi, kakor: sukno, platno, prtenino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavesa, pamizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce. Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.
Cene so stalne brez pogajanja.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanie“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenci in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

Priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Gostilna

Vinarskega in sadjarskega društva za Brda v Gorici, ulica sv. Klare št. 15

toči pristna bela in črna vina iz društvene kleti, in puntigamsko pivo. Postreže z okusnimi jedili. — Na razpolago so hlevi za živino in dvorišče za krogljanje.

Za obilen obisk se toplo priporoča svojim rojakom

Anton Gerbec,
gostilničar.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici
ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju
pripoveduje
ANDREJ KRAGELJ.

S tolmačem važnejših osebnih imen ter obsega 273 strani.

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.
Vezana v platno 2 kroni, oziroma 2 kroni 20 vin.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Gorici, pri knjigotržcu Pallichu v Gorici na Travniku, pri Schwentnerju v Ljubljani in Florijanu v Kranju.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,
izdelujeta

vsakovrstne obleke za možke po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Anton Kuštrin

V Gosposki ulici h. šte. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Slakdor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

RAZGLAS.

Podpisani naznanjam, da sem prevzel pisarno gosp. dr. Josipa Staniča, odvetnika v Gorici, kot njegov namestnik z naročilom, vse njemu poverjene zadeve redno nadaljevati in dokončati.

Vsled te prevzete naloge sem po izvršenem razdruženju dosedanje skupne pisarne otvoril svojo lastno pisarno v prostorih dosedanje dr. Staničeve pisarne v hiši Monte di Pietà, Gosposka ulica št 4., kjer uradujem od 1. svečana t. l. dalje v vseh odvetniških poslih.

V Gorici, meseca prosinca 1902.

Dr. D. Treo, odvetnik.

Čebelno-voščene sveče

kilg. po 4-90 K

Za pristnost jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Méd pitanec in navadni po zelo nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona

Za jesensko in zimsko sezono

Razno modno in drugo jesensko kakor tudi zimsko blago, za dame in gospode, toplo priporoča svojim rojakomv mestu in na deželi, nova trdka:

J. Zornik prva in jedina slovenska trgovina te stroke v Gorici, Gosposka ulica št. 7, tik „Krojaške zadruge“, v hiši „Goriške ljudske posojilnice“.

Najceneja, najbolja in najlepša izber vsakovrstnih okraskov za obleke, zinskih svilnenih in volnenih ruč, šerp, predpasnikov, nogavic, rokavic, otroških oblek, dežnikov, blusen, perila za gospode, krasnih otroke, domačih čevljev za dame, gospode in otroke, cerkvenih čipk, modercev i. t. d. — Najceneje skladišče vsih potrebščin za gosp. šivilje in gospode krojače. Naročila iz dežele izvršujejo se točno proti poštnemu povzetju.

Brez vsake konkurence!

Ravnokar je izšla v „Narodni Tiskarni“ knjižica:

TRI IGRE

za žensko mladino.

Prosto poslovenil

E. Klavžar.

Knjižica se dobiva v „Narodni Tiskarni“ v Gorici, ulica Vetturini 9, in pri knjigotržcu Pallichu v Gorici na Travniku mehko vezana po 40 vin. po pošti 3 vin. več.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4 1/2 % polmesečno; nev. dignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6 % in na vknjižbo po 5 1/2 %.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za naganje in vračanje so na razpolago poslovnice c. kr. pošne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštinih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj v ulici Vetturini št. 9.